

Sygn. akt IV KK 500/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

SSN Andrzej Stępka

w sprawie **T. Z.**

ukaranego z art. 57a ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 31 stycznia 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 28 października 2020 r., sygn. akt IV W 725/20,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę T. Z. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Częstochowie wyrokiem nakazowym z dnia 28 października 2020 r., sygn. akt IV W 725/20, uznał T. Z., jak i pozostałych obwinionych, tj. K. W., M. W., J. N., K. K., Ł. G., R. L., M. F. za winnych popełnienia zarzucanych im czynów polegających na tym, że w dniu 15 lutego 2020 r., po godz. 20:00, w B. przy ul. [...], w czasie trwania meczu piłkarskiego pomiędzy drużynami R. i L., rozłożyli i trzymali flagę wielkoformatową klubu piłkarskiego R. w celu uniemożliwienia

rozpoznania osób odpalających pirotechnikę w postaci rac świetlnych, co spełniało znamiona wykroczenia z art. 57a ustawy z dnia 20 marca 2009 o bezpieczeństwie imprez masowych i za to, na podstawie tego przepisu w związku z art. 24 § 1 i 3 k.w., wymierzył im kary grzywny po 2000 zł., oraz na podstawie art. 65 ust. 2 powołanej ustawy orzekł wobec T. Z., jak i pozostałych obwinionych, środek karny w postaci zakazu wstępu na wszelkie imprezy masowe - na okres 2 lat. Orzeczenie zawierało również rozstrzygnięcie dotyczące kosztów procesu (k. 138 - 140).

Wobec niezłożenia przez T. Z. sprzeciwu od powyższego wyroku, orzeczenie uprawomocnił się on wobec obwinionego z dniem 20 lutego 2021 r. (k. 138). Pozostali obwinieni skorzystali z przysługujących środków zaskarżenia i ostatecznie wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. akt VII Ka 996/21, R. L., K. K., Ł. W., M. F., a na mocy art. 109 § 2 k.p.w. w zw. z art. 435 k.p.k. także K. W., M. W. i J. N. zostali uniewinnieni od popełnienia zarzucanych im we wniosku o ukaranie czynów (k. 284).

Od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 28 października 2020 r., sygn. akt IV W 725/20, kasację złożył Rzecznik Praw Obywatelskich. **Zaskarżył** ten wyrok w całości na korzyść ukaranego T. Z. i powołując się na przepis art. 111 k.p.w., orzeczeniu temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 93 § 2 k.p.w., polegające na przyjęciu, że okoliczności przypisanego ukaranemu czynu i jego wina nie budzą wątpliwości, co w konsekwencji doprowadziło do wydania wyroku nakazowego, podczas gdy w świetle dowodów dołączonych do wniosku o ukaranie zarówno wina jak i okoliczności popełnienia tego czynu budziły poważne wątpliwości, co winno skutkować skierowaniem sprawy do rozpoznania na rozprawie w celu wyjaśnienia wszystkich istotnych dla merytorycznego rozstrzygnięcia kwestii.

W konkluzji Rzecznik Praw Obywatelskich **wniósł** o uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest zasadna w stopniu oczywistym, umożliwiającym jej rozpoznanie w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k., to jest na

posiedzeniu bez udziału stron.

Trafnie podnosi Rzecznik Praw Obywatelskich skarżący, że zaskarżony kasacją wyrok Sadu Rejonowego w Częstochowie, został wydany z rażącym naruszeniem przepisu prawa procesowego wskazanym w petitum kasacji, a to naruszenie miało istotny wpływ na jego treść.

Otóż, zgodnie z art. 93 § 2 k.p.w., orzekanie w postępowaniu nakazowym możliwe jest jedynie wtedy, gdy okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Ziszczenie się wskazanego warunku wymaga zatem dokonania ustaleń, w świetle których zaistnienie czynu zabronionego jako wykroczenia, sprawstwo oraz wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Brak owych wątpliwości musi wynikać z załączonych do wniosku o ukaranie, a uznanych przez sąd za ujawnione, materiałów dowodowych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że postępowanie nakazowe jest instytucją prawa procesowego, której stosowanie zastrzeżono do najbardziej oczywistych przypadków, tj. wówczas, gdy materiał dowodowy istniejący w aktach sprawy jest tak jednoznaczny, że nie nasuwa żadnych istotnych wątpliwości, co do winy i okoliczności popełnienia zarzucanego czynu (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 września 2009 r., IV KK 59/09, LEX nr 524057, i z dnia 4 listopada 2014 r., III KK 143/14, LEX nr 1545148).

Zgodnie z art. 57a ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, karalnym jest zachowanie osoby, która w miejscu i w czasie trwania masowej imprezy sportowej używa elementu odzieży lub przedmiotu w celu uniemożliwienia lub istotnego utrudnienia rozpoznania osoby. Tak stypizowane wykroczenie należy do kategorii czynów kierunkowych znamienych celem. Użycie przez ustawodawcę w tym przepisie określenia „w celu” oznacza, że wykroczenie to można popełnić jedynie umyślnie. Słusznie wskazuje Rzecznik Praw Obywatelskich, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy powinien zatem ponad wszelką wątpliwość wykazywać, że w czasie trwania meczu piłkarskiego pomiędzy drużynami R. i L., T. Z. rozłożył i trzymał flagę wielkoformatową klubu piłkarskiego R. w celu uniemożliwienia rozpoznania osób odpalających pirotechnikę w postaci rac świetlnych. Tymczasem na materiał dowodowy odnoszący się do zachowania T. Z., składały się jedynie notatka urzędowa, protokół przesłuchania

świadka - funkcjonariusza Policji T. K. oraz nagranie na płycie CD, które w sposób ogólny przedstawiają i opisują zdarzenie polegające na rozwinięciu i zwinięciu podczas meczu piłkarskiego dużej flagi tzw. sektorowej o wielkości ok 20 m. x 50 m. (k. 21,22, 28, 34). Z zeznań funkcjonariusza Policji M. M., wynika, że dokonując analizy nagrań monitoringu meczu rozpoznał T. Z. jako jedną z wielu osób rozwijających i zwijających „sektorówkę” (k. 43v). Co istotne, T. Z. nie był przesłuchiwany w toku czynności wyjaśniających. Pismem z dnia 15 lipca 2020 r. oświadczył jedynie, że „chciałby złożyć zeznania” (k. 86).

W ocenie Sądu Najwyższego powyższe dowody nie dawały pewności, że to właśnie obwiniony T. Z. swoim zachowaniem wypełnił znamiona wykroczenia określonego w art. 57a ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych. Wynika z nich jedynie, jak trafnie wskazuje Rzecznik Praw Obywatelskich, że na jednym z nagrań monitoringu zidentyfikowano mężczyznę rozwijającego i zwijającego flagę, w osobie T. Z.. Zasadniczo zaś zachowanie takie nie jest działaniem zabronionym przez przepisy prawa, gdyż norma zawarta w art. 57a ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwa imprez masowych, nie penalizuje czynności w postaci zwijania i rozwijania flagi sektorowej podczas meczu piłkarskiego.

Biorąc powyższe pod uwagę, w świetle dowodów wskazanych we wniosku o ukaranie nie można było, bez bezpośredniego przeprowadzenia dowodów uznać, że okoliczności czynu i wina T. Z. nie budzą wątpliwości. W tej sytuacji Sąd Rejonowy w Częstochowie był zobligowany skierować sprawę na rozprawę, przeprowadzić postępowanie dowodowe i wyjaśnić wszystkie okoliczności istotne dla merytorycznego rozstrzygnięcia w zakresie czynu zarzucanego T. Z..

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami Sąd Najwyższy, z mocy art. 537 § 2 k.p.k. i art. 535 § 5 k.p.k., orzekł jak w wyroku.